

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/65/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113204143
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2113204143.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zastúpenej splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o 748,27 eur, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 30. decembra 2014 č. k. 19C/217/2013 - 92 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil dovolacie konanie. Rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 5 ods. 1 písm. a/, § 10 ods. 1 a § 12 ods. 2 vety prvej zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej tiež len „ZoSP“) a vecne tým, že žalobkyňa podala proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 17.9.2014 č. k. 11Co/82/2014-51 (ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava z 5.12.2013 č. k. 19C/217/2013-33) v zákonom stanovenej lehote dovolanie, avšak nezaplatila súdny poplatok za dovolanie v sume 40 eur ani na výzvu súdu prvého stupňa z 29.10.2014, splnomocnenkyňi žalobkyne doručenú 5.11.2014, obsahujúcu poučenie o právnom následku jeho nezaplatenia.

Toto uznesenie napadla žalobkyňa včasným odvolaním a navrhla ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, namietajúc nesprávnosť postupu súdu prvého stupňa, spočívajúcu vo vyrubení súdneho poplatku podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov ZoSP, dôvodiac, že podľa tejto položky sa vyrubuje poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. ako je tomu pri položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov, poukazujúc v tejto súvislosti na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, a to článok II k bodu 3, v zmysle ktorého, podľa položky č. 1 sadzobníka súdnych poplatkov sa budú spoplatňovať žaloby, ďalej poukázala na odôvodnenie pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov Antona Martvoňa, Otta Brixiho, Daniela Duchoňa a Ladislava Kamenického k takémuto vládnemu návrhu zákona, v zmysle ktorého sa v nadväznosti na zrušenie vecného oslobodenia pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom navrhuje zaviesť paušálny súdny poplatok pre tieto žaloby vo výške 20 eur, čím sa jednak čiastočne zohľadňuje účel vládného návrhu zákona (opatrenia na strane príjmovej časti štátneho rozpočtu) a súčasne sa zlepší v porovnaní s vládnym návrhom prístup k spravodlivosti v týchto veciach, nakoľko sa nebude vyberať poplatok podľa percentuálnej sadzby (položka 1), ale práve ako paušálny poplatok, ktorý je podstatne nižší. V tejto súvislosti žalobkyňa ďalej namietala, že podala dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu a teda súd nebol oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a zároveň nebol oprávnený ju vyzvať na platenie súdneho poplatku za podané

dovolanie, poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007, ako aj na prílohu ZoSP - Sadzobník súdnych poplatkov, v ktorej nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ďalej poukázala na ust. § 1 ods. 1 ZoSP, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 1 písm. a/, čl. 46 ods. 1 a čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (Ústavný zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky) s tým, že povinnosti (dane a poplatky) je možné ukladať zákonom alebo na základe zákona a použitie analógie legis je v prípadoch vyrubovania súdnych poplatkov vylúčené, aj s prihliadnutím k príkazu z čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR neprichádza do úvahy a na základe ust. § 18ca ZoSP (ako jedného z prechodných ustanovení v takomto zákone) možno podľa predpisov účinných od 1. októbra 2012 (teda podľa ZoSP v znení zákona č. 286/2012 Z. z.) vyberať poplatky len v konaniach začatých po takomto čase, o taký prípad tu ale (pre podanie žaloby ešte v septembri 2012) taktiež nešlo. Podľa jej názoru, v súvislosti s podaným dovolaním je nutné aplikovať právny stav platný do 30. septembra 2012, keby bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. K podanému odvolaniu doložila uznesenie Okresného súdu Komárno zo 16.10.2013 č. k. 8C/842/2012 -72 a uznesenie Krajského súdu v Žiline z 30.7.2013 č. k. 8Co 295/2013-96. Uzavrela, že u nej neexistuje legálna povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie, preto ani nemôže existovať dôvod na zastavenie konania pre nesplnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p. /Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení/), po zistení, že odvolanie podala včas (§ 204 ods. 1 O. s. p.) oprávnená osoba, účastníčka konania (§ 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 19C/217/2013 bola žaloba žalobkyne, ktorou sa domáhala od žalovanej zaplata sumy 125 eur titulom náhrady majetkovej škody a sumy 623,27 eur titulom nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci. Súd prvého stupňa vo veci vydal rozsudok dňa 5.12.2013 pod č. k. 19C/217/2013-33, ktorým žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozhodnutiu v celom rozsahu podala žalobkyňa odvolanie. Krajský súd v Trnave rozsudkom zo 17.9.2014 č. k. 11Co/82/2014-51 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, v ktorom žiadala predmetné rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Preskúmaným uznesením súd prvého stupňa dovolacie konanie po márnom uplynutí lehoty na zaplata súdneho poplatku 40 eur za podané dovolanie zastavil.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo dovolacie konanie zastavené.

Úprava súdnych poplatkov je obsiahnutá v zákone č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Výpočet poplatkových úkonov a bližšie podmienky ich platenia sú obsiahnuté v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona. Keďže dovolacie konanie na základe dovolania žalobcu bolo začaté podaním jeho dovolania dňom 23.10.2014, na vyrubenie súdneho poplatku za dovolanie je potrebné aplikovať Zákon o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov č. 71/1992 Zb. v znení účinnom v čase začatia dovolacieho konania (ďalej len „ZoSP“).

V zmysle § 2 ods. 4 vety prvej ZoSP v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ ZoSP poplatková povinnosť vzniká podaním dovolania, ak je poplatníkom dovolateľ a poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 ZoSP). Sadzba poplatku je pritom uvedená v sadzobníku buď percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1 ZoSP). Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie

na jednom stupni. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku (§ 6 ods. 2 veta prvá a tretia ZoSP).

Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 1.10.2012 zo žaloby na náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

V preskúmvanej veci je odvolací súd toho názoru, že súd prvého stupňa postupoval správne, ak žalobkyni za podané dovolanie vyrubil súdny poplatok vo výške 40 eur a to v zmysle položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. v znení zákona č. 286/2012 Z. z. účinného od 1.10.2012. Odvolací súd zastáva názor, že poplatková povinnosť žalobkyne za podané dovolanie sa neviaže na znenie zákona č. 71/1992 Zb. účinného ku dňu podania žaloby na súd, ale na znenie zákona účinného v čase vzniku poplatkovej povinnosti, t. j. kedy žalobkyňa podala dovolanie, čím začalo dovolacie konanie a to s poukazom na znenie ust. § 5 ods. 1 písm. a/ ZoSP. V danom prípade sa tak stalo za účinnosti zákona č. 286/2012 Z. z., ktorým bola založená poplatková povinnosť zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Neobstojí preto námietka žalobkyne, že súd prvého stupňa vyrubeníím tohto súdneho poplatku určil tento súdny poplatok nad rámec zákona.

Pokiaľ ide o odvolaciu námietku, podľa ktorej žalobkyňa podala dovolanie proti rozsudku a nie žalobu, len ktorá je podľa znenia položky 7a sadzobníka poplatkov predmetom spoplatnenia a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku, preto dovolateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie, odvolací súd uzatvára nasledovné:

Podľa § 1 ZoSP súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Pritom treba dôrazne rozlišovať úkony, ktoré sa spoplatňujú, od konaní súdov.

Konaním na návrh (resp. na základe žaloby) sa rozumie predovšetkým konanie podľa Občianskeho súdneho poriadku. Za konanie sa pre účely platenia súdnych poplatkov považuje nielen konanie pred súdom prvého stupňa, ale rovnako i odvolacie konanie a dovolacie konanie (§ 6 ods. 2 ZoSP). Cit. ust. § 6 ods. 2 pritom výslovne zakotvuje, že poplatok podľa rovnakej sadzby ako za návrh sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej, pričom poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Úkony a konania, ktoré majú byť spoplatnené, predpokladajú ich výslovné zaradenie do sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona. Sadzobník súdnych poplatkov sa s touto problematikou vysporiadal tak, že vytvoril štyri časti, z ktorých I. časť upravuje poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, II. časť poplatky za úkony súdov, III. časť sa zaoberá poplatkami orgánov štátnej správy súdov, no a posledná IV. časť je venovaná poplatkom za úkony prokuratúry.

Poplatok za podanie návrhu je splatný jeho podaním (§ 8 ods. 1 cit. zák.). Pod pojem návrh treba subsumovať aj dovolanie ako návrh na dovolacie konanie. Je to spôsobené tým, že zákon síce pri vymedzení pojmov nie je dôsledný, avšak z celkovej konštrukcie úpravy súdnych poplatkov sadzobníkom tvoriacim prílohu zákona č. 71/1992 Zb. nemožno spochybníť to, že poplatková povinnosť stanovená položkou 7a sadzobníka sa vzťahuje na celé konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom dovolacie konanie je konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku. Zákonodarca rozlišuje pre poplatkové účely medzi konaním na jednom stupni a konaním odvolacím a dovolacím, preto potom poplatková povinnosť za odvolanie a aj za dovolanie sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia odvolacieho, resp. dovolacieho konania.

Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že ak žalobkyňa napadla rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej v zákonnej lehote dovolaním, súd prvého stupňa ju správne podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov (v spojení s vyššie citovanými ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch) vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie a to v správnej výške 40 eur. Vzhľadom na to, že

žalobkyňa napriek riadnej výzve súdny poplatok za dovolanie nezaplatila, súd prvého stupňa správne v súlade s ust. § 10 ods. 1 ZoSP dovolacie konanie zastavil.

Odvolací súd dodáva, že správnosť ukladania poplatkovej povinnosti za podané odvolanie/dovolanie vyplýva aj zo stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. decembra 2015 zverejneného pod č. 1 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016, podľa ktorého k otázke vzniku poplatkovej povinnosti v odvolacom a dovolacom konaní, ak v čase podania žaloby bolo konanie oslobodené od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, bolo zaujaté stanovisko: Ak bolo odvolanie (dovolanie) podané po 30. septembri 2012, vzťahuje sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom (dovolacom) konaní právna úprava účinná od 1. októbra 2012, i keď konanie vo veci samej na súde prvého stupňa začalo pred 30. septembrom 2012.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako v celom rozsahu vecne správne, s použitím § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Pre úplnosť odvolací súd dopĺňa, že čo sa týka podania žalobkyne z 13.11.2014 (na č. I. 84 spisu) označeného ako odvolanie proti uzneseniu na úhradu súdneho poplatku za dovolanie, toto je potrebné podľa obsahu tohto podania (§ 41 ods. 2 O. s. p.) posúdiť len ako námietku voči vyrubeniu súdneho poplatku. Súd prvého stupňa vydal dňa 29.10.2014 na č. I. 81 výzvu na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 40 eur, pričom takáto výzva nemá povahu rozhodnutia, proti ktorému by bolo možné podať odvolanie a odvolací súd v prípade nestotožnenia sa vyzývaného s ňou, nemá o čom rozhodovať.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.